

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **Ing. Bc. P. M.**, zastoupeného JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, sídlem Bubeníčkova 502/42, Brno, proti žalovanému: **ministr vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. MV-127423-6/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2021, č. j. 8 Ad 4/2018 - 61, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku městského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2018, č. j. MV-127423-6/SO-2017. Tímto rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž byla podle § 213 za použití § 206 a § 207 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů, žalobci stanovena povinnost vydat bezdůvodné obohacení získané na výsluhovém příspěvku za dobu od 1. 2. 2003 do 31. 12. 2006 v celkové výši 287 560 Kč, a to do 8 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Stěžovatel s kasační stížností spojil návrh na přiznání odkladného účinku. Stěžovatel uvedl, že výkon žalobou napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal zásadní majetkovou a existenční újmu. Částku 287 560 Kč není schopen najednou zaplatit a případné vymáhání, které nyní přímo hrozí a může k němu být kdykoli přistoupeno, by znamenalo existenční problémy, zřejmě i postižení movitého a nemovitého majetku stěžovatele, neboť nedisponuje takovou částkou. Stěžovatel rovněž uvádí, že postup správního orgánu I. stupně má šikanózní rozměr, když nejprve v situaci, kdy měl k dispozici všechny informace o stěžovateli, přiznal a vyplatil příspěvek za službu, následně však změnil názor a v rozporu s dobrou vírou stěžovatele ve správnost rozhodnutí rozhodl o zrušení svých vlastních rozhodnutí a požaduje příspěvek za všechny uvedené roky zpět.

[3] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku sdělil pouze, že včasné vydání bezdůvodného obohacení je nesporně veřejným zájmem.

[4] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření

žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba rovněž zdůraznit, že kasační stížnost proti rozhodnutí krajského (zde městského) soudu ve správním soudnictví je opravným prostředkem mimořádným, a tedy nelze automaticky očekávat vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku se prolamují před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Na rozhodnutí krajského soudu je přitom třeba hledět jako na rozhodnutí zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonem stanoveným postupem zrušeno. Odkladný účinek má charakter výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, a má být přiznáván pouze v případech, které takový postup svou specifickou povahou odůvodňují. Proto újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku, musí být vzhledem k poměrům žadatele natolik významná, že odůvodňuje uplatnění výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb.NSS, bod [65] a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb.NSS, bod [25]).

[7] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. Rozhodnutí o odkladném účinku je rozhodnutím předběžné povahy, kterým Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá výsledek meritorního posouzení věci.

[8] Pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozsudku městského soudu a tím i k odkladu vykonatelnosti rozhodnutí žalovaného (§ 196 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb.) do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, stěžovatel by měl ještě před tímto rozhodnutím vydat na bezdůvodném obohacení částku 287 560 Kč. Stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu doložil, že aktuálně nemá volné disponibilní finanční prostředky v této výši. Na bankovních účtech stěžovatel doložil zůstatky v úhrnné výši cca 220 000 Kč. Dále má stěžovatel prostředky na účtu stavebního spoření, ty však nejsou ihned použitelné, nadto nejsou použitelné bez negativních důsledků. Příjmy stěžovatele za rok 2020 činily 612 710 Kč před zdaněním. Stěžovatel splácí hypoteční úvěr ve výši 20 658 Kč měsíčně a soukromou půjčku na pořízení kanceláře ve výši 8 000 Kč měsíčně. Dále spoří na účtu stavebního spoření částkou 5 000 Kč měsíčně.

[9] Nejvyšší správní soud neshledává majetkové poměry stěžovatele tíživými. Přesto uvážil, že po stěžovateli prozatím není namístě požadovat, aby dříve, než Nejvyšší správní soud rozhodne o podané kasační stížnosti, zpeněžoval svůj majetek za účelem vrácení částky odpovídající výsluhovému příspěvku za období necelých čtyř let, který mu byl přiznán předchozím pravomocným rozhodnutím a dle něj vyplácen.

[10] Nucený výkon rozhodnutí žalovaného by pro stěžovatele znamenal majetkovou újmu, která je nepoměrně větší ve srovnání s újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li

pokračování

kasační stížnosti odkladný účinek přiznán. Jediným subjektem, kterého se přiznání odkladného účinku dotkne, bude stát, neboť tomu bude přiznáním odkladného účinku po dobu jeho trvání odepřena možnost vymáhat výše uvedenou částku. Ve vztahu k souhrnu celkových příjmů státu však částka necelých tří set tisíc nepředstavuje takovou položku, která by mohla omezit či ohrozit plnění funkcí státu.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil žádost o přiznání odkladného účinku také z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom, že by se přiznání odkladného účinku v projednávaném případě, tedy odložení účinků kasační stížnosti napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti stěžovatele, jakkoli dotklo jiných práv třetích osob, nebo že by takové rozhodnutí bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. S výjimkou zájmu na plnění povinností uložených platnými rozhodnutími orgánů veřejné moci není zřejmý zásadní veřejný zájem, který by měl převážit nad možným zásahem do majetkových poměrů stěžovatele. Bude-li kasační stížnost zamítnuta, stěžovatele povinnost zaplatit uloženou pokutu nemine a posečkání se zaplacením částky odpovídající bezdůvodnému obohacení na výsluhovém příspěvku proto v daném případě důležitý veřejný zájem nenarušuje.

[12] S ohledem na výše uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a odložení účinků napadeného rozsudku městského soudu a tím i rozhodnutí žalovaného jsou v projednávané věci splněny, a v souladu s § 107 odst. 1 s. ř. s. proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2021, č. j. 8 Ad 4/2018 - 61, Vzhledem k tomu, že se podle § 196 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. odkládá vykonatelnost rozhodnutí o povinnosti vrátit bezdůvodné obohacení do právní moci rozhodnutí soudu, není v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vykonatelné ani rozhodnutí žalovaného.

[13] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud znovu zdůrazňuje, že z rozhodnutí o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2021

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu